

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/364721999>

Держава як гарант антикорупційної безпеки компанії

Conference Paper · May 2022

DOI: 10.5281/zenodo.6481082

CITATIONS

0

1 author:

Viacheslav Hladky

Volodymyr the Great Educational and Scientific Institute of Law

78 PUBLICATIONS 47 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Harnessing Castor, Physic nut and Oil Palm Technologies for Rural Energy Security and Environmental Sustainability [View project](#)

ARTIFICIAL-INTELLIGENCE-AI-GLOBAL-PORTAL [View project](#)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗБІРНИК ПРАЦЬ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«100-РІЧЧЯ ПОЛІСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ: ЗДОБУТКИ, РЕАЛІЇ,
ПЕРСПЕКТИВИ»**

**ЖИТОМИР
2022**

УДК: 378

C82

Рекомендовано до друку Вченою радою Поліського національного університету (протокол № 1 від 23.08.2022)

C82 100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи : збірник праць учасників Міжнародної науково-практичної конференції (1 листопада 2022 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2022. 680 с.

C82 100th Anniversary of Polissia National University: Achievements, Realities, Prospects : Collection of Works of the Participants of the International Scientific-Practical Conference (Nov. 1, 2022). Zhytomyr : Polissia National University, 2022. 680 pp.

Збірник сформовано за матеріалами доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річному ювілею Поліського національного університету. Містить результати досліджень провідних вітчизняних і закордонних науковців у галузях інформаційних та космічних технологій, суспільних, аграрних, ветеринарних, технічних, математичних й природничих наук.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори. Передрук, тиражування, розповсюдження інформації без письмового дозволу Поліського національного університету забороняється.

© Поліський національний університет, 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова:

Олег СКИДАН

ректор Поліського національного університету, доктор економічних наук, професор

Члени оргкомітету:

Людмила РОМАНЧУК

проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку Поліського національного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор

Михайло КЛЮЧЕВИЧ

директор науково-інноваційного інституту агротехнологій та землеустрою, доктор сільськогосподарських наук, професор

Наталія КУЦМУС

директор науково-інноваційного інституту менеджменту, бізнесу і права, доктор економічних наук, професор

Савелій КУХАРЕЦЬ

директор науково-інноваційного інституту інженерії агропромислового виробництва та енергоефективності, доктор технічних наук, професор

Леонід ГОРАЛЬСЬКИЙ

директор науково-інноваційного інституту тваринництва та ветеринарії, доктор ветеринарних наук, професор

Олександр КРАТЮК

директор науково-інноваційного інституту екології та лісу, доктор біологічних наук, доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ

Оксана БЯЛКОВСЬКА

доктор економічних наук, професор, проректор з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності ЗВО «Подільський державний університет»

Світлана ВЛАСЕНКО

доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри акушерства і біотехнології репродукції тварин Білоцерківського національного аграрного університету

Олександр ГАРБАР

доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри екології та географії Житомирського державного університету імені Івана Франка

Олександр СТРИГУН

доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії ентомології та стійкості сільськогосподарських культур від шкідників Інституту захисту рослин НААН

В. Стрільчук

«Місцева демократія» та «муніципальна демократія»: категоріальна диференціація та діалектика взаємодії..... 412

В. Гладкий

Держава як гарант антикорупційної безпеки компанії 415

В. Сарана, М. Мурашкін

Співвіднесеність обов'язку і совісті..... 418

РОЗДІЛ 2. АГРАРНІ НАУКИ

М. Ключевич, С. Столяр

Пріоритетні наукові напрями розвитку науково-інноваційного інституту агротехнологій та землеустрою Поліського національного університету... 421

К. Wolski, T. Sladkovska

Lawn Grass in Creating Football Turfs.....427

П. Савчук, О. Пузняк, А. Соколова, І. Дуць

Проблеми та стратегічні напрями розвитку аграрної науки: регіональні особливості..... 433

М. Ключевич, С. Вигера, С. Столяр, П. Чумак

Стратегія сталого розвитку екосистем фітоценозів і природоохоронно-економічного виробництва фітопродукції в Україні..... 438

В. Борщенко, О. Лавринюк, А. Бернацький

Основні напрямки та проблеми модернізації професійної підготовки фахівців аграрної галузі..... 441

S. Stotska

Development of the Yield of Seeded Alfafla in the Conditions of Polyssya..... 444

Л. Голосна, О. Шевчук

Аналіз сортів пшениці озимої вітчизняної селекції за показником стійкості до сажкових хвороб..... 447

О. Овезмирадова

Продуктивність просовидних культур залежно від елементів технології вирощування в умовах Полісся..... 450

І. Іващенко, Л. Котюк, Є. Березовський, М. Момотюк, В. Благоднюк

Хвороби лікарсько-ароматичних рослин родини asteraceae за умов інтродукції в Центральному Поліссі України 454

З. Усова, О. Леонов, К. Суворова, В. Іодковський

Перспективні лінії пшениці м'якої озимої з інтрогресіями від генетично-споріднених видів..... 459

суб'єктний склад правовідносин в контексті місцевого самоврядування. З огляду на це, можна зробити висновок, що безпосередня демократія залежно від того, що саме стоїть на порядку денному (вирішення місцевих питань чи державних) може бути місцевою, а може бути і муніципальною. Так, говорячи про місцевий референдум, на якому вирішуються питання місцевого значення, доцільніше вживати термін «муніципальна демократія»; якщо ж розглянути таку форму безпосередньої демократії як демонстрації, зокрема ті, що відбувались свого часу в різних обласних центрах України, як приклад на підтримку «Помаранчевої революції», то доцільніше в такому контексті вживати термін «місцева демократія», адже на порядку денному стояло питання державного значення. Отже, місцеву демократію та муніципальну демократію можна розглядати як диференційні структурні елементи безпосередньої демократії.

Список використаних джерел

1. Fung A. Putting the public back into governance: The challenges of citizen participation and its future. *Public Administration Review*. 2015. Vol. 75(4). P. 513–522.
2. Батанов О. В. Партиципативна демократія в системі місцевого самоврядування: проблеми законодавчого регулювання. *Аспекти публічного управління*. 2014. № 9/10. С. 12–28.
3. Муніципальне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, М. О. Баймуратов, Ю. Ю. Бальций та ін.; за ред. М. О. Баймуратова. 2-е вид., допов. Київ, 2009. 720 с.
4. Роговенко О. В. Муніципальна влада або влада органу місцевого самоврядування: до питання про визначення понятійного апарату. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 1. С. 39–44.

ДЕРЖАВА ЯК ГАРАНТ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ КОМПАНІЇ

**В'ячеслав Гладкий, здобувач освітнього ступеня
доктора філософії**

**Навчально-науковий інститут права
імені князя Володимира Великого**

Вступ. Корупцію у загальному контексті можна інтерпретувати в якості феномену, «обумовленого певною девіантною поведінкою осіб, що спотворюють практичний вияв примату публічного інтересу над приватним, викривляють існуючий баланс цих інтересів» [1, с. 25]. При цьому корупція у приватному секторі вже є безпосередньо поведінковим спотворенням правового режиму перебігу трудових (зокрема, виробничих) відносин, встановлених у певній компанії.

Ефект корупції у публічному секторі можна вважати дещо «розмитим» (попри те, що корупція – це інструмент нищення держави паразитарним методом, через вплив низки стабілізуючих, компенсуючих корупцію факторів, а також часту ускладненість осмислення масштабів руйнівної дії корупції, зокрема, в силу того факту, що вказане явище має надзвичайно гнучку соціально-адаптивну властивість, а тому може бути амбівалентною у своєму якісному прояві [2, с. 200-204]).

Відповідний ефект у приватному секторі є надзвичайно конкретизованим в силу очевидності: економічних втрат компанії через корупційну діяльність працівників компанії; соціально-економічних ризиків для кадрів компанії; сукупності ризиків для учасників ринку, котрі взаємодіють із корумпованою компанією, а також для суспільства і держави в цілому. Вказане актуалізує потребу забезпечення на рівні компанії належного рівня антикорупційної безпеки (*дали* – АБ), яка переважно досягається за рахунок антикорупційного кадрового менеджменту, а також діяльності гарантів АБ компанії. При цьому слід констатувати, що система відповідних суб'єктів наразі ще не була предметом окремого дослідження українських і зарубіжних вчених, що є проблемою, котра потребує нагального вирішення, починаючи із науково-практичного осмислення відповідної гарантійної ролі держави.

Результати дослідження. Держава розуміється переважно в якості феномену, безпосереднім чином пов'язаного із правом. Відповідний зв'язок обумовлюється тією обставиною, що держава – це фактор, який визначає юридичну форму права, а право, в свою чергу, – фактор, що зумовлює нормативний спосіб виникнення, формування, а також функціонування держави. Відтак, держава, як зазначає Є. П. Євграфова, «діє як правова реальність, а право – як юридична (державна) реальність» [3, с. 166], хоча в об'єктивній дійсності право виникає та здатне еволюціонувати й у позадержавних (також у наддержавних) умовах буття людини.

Між тим, постаючи в якості «правової реальності» держава об'єктивується узгоджено вимогам режиму панування права на території відповідної країни, що також передбачає накладення на державу певного комплексу зобов'язань і обов'язків, виконання яких сукупно сприяє тому, що зазначена «правова реальність» спроможна розглядатись в якості «правової держави». Поряд із тим, слід мати на увазі й те, що держава, як і будь-який інший суб'єкт права (в ідеальному контексті осмислення правової дійсності; у критичному контексті осмислення цієї реальності ми бачимо те, що сучасні держави продовжують розвиватися в нелюдиноцентричному вимірі, й не є винятком з цього навіть найбільш прогресивні правові, соціальні та демократичні держави євроатлантичного простору) охоче бере на себе обов'язки (обов'язки держави).

Такими обов'язками, як вважає А. В. Матвійчук, слід розуміти «безальтернативну необхідність бути заручником певної поведінки (примусу), незважаючи на те, що будь-які вчинки залежать від бажання і волі

безпосереднього виконавця, а не волі будь-кого іншого (інших)» [4, с. 52]. Серед цих обов'язків особливе місце займає «правовий обов'язок держави», яким є «визначена і гарантована нормативно-правовими актами міра необхідної діяльності держави в політичній, економічній, соціальній, культурній сферах суспільного життя, що здійснюється на підставі, в межах та у спосіб, що передбачені законодавством в інтересах громадян держави, суспільства і держави в цілому» [4, с. 56].

Разом із тим, необхідно мати на увазі також той факт, що обов'язки (зокрема, правові) держави вчені пов'язують з «продуктом суспільства», що має важливе значення в контексті питання, яке нами розглядається. Відповідна обставина, на думку А. В. Матвійчук, обумовлена тим, що обов'язки «об'єктивно існують незалежно від їх регламентації в правових актах, без них не може існувати сама держава, оскільки втрачається сенс її буття» [5, с. 5].

У зв'язку із цим, слід виходити із того, що ідея сучасної держави ототожнюється зі створенням органами публічної влади всіх необхідних умов (насамперед, цілісність, єдність), що запобігають або ж припиняють дезінтеграції (руйнування) суспільства. Беручи до уваги той факт, що корупція в суспільстві в цілому (і в окремій організації зокрема) передбачає розпад суспільства (та організації), будучи вираженою в попередньому розпаді суспільного (та/або організаційного) правопорядку, держава спрямовує свої ресурси на захист правопорядку від впливу корупції, здійснюючи (за допомогою методів переконування, контролю і примусу) вплив на людину та умови її буття, що сукупно породжують корупцію. Таким чином, держава в силу ідеї виникнення та існування держави спрямована на запобігання й усунення корупції, а перш за все – на рівні організації, яка являє собою цілісну екосистему корупції, здатну переноситися на інші організації та суспільство в цілому. Реалізація державою обов'язків передбачає функціонування державних органів, що здійснюється за допомогою забезпечення їх діяльності і, перш за все, за рахунок трудової діяльності професійних публічних службовців.

Враховуючи це, слід звернути увагу на наступне: держава спроможна комплексно гарантувати АБ на підконтрольній їй території (зокрема, і в організації), оскільки до цієї діяльності залучаються законодавча (формування правового режиму АБ), виконавча (приведення у дію відповідного режиму в різних сферах буття людини, в яких здатна об'єктивуватися корупція, й які регулюються державою), а також судова (визначення справедливості та просування ідеї верховенства права у конкретних конфліктних правовідносинах, що стосуються питань притягнення особи до юридичної відповідальності за корупційне діяння або ж за діяння, пов'язане з корупцією) гілки публічної влади. Важливо мати на увазі, що держава тісно пов'язана із публічною владою місцевих громад, які за рішенням державних органів публічної служби виконують комплекс делегованих повноважень, здатних впливати на АБ на відповідній території. У діяльності держави, що прямо чи

опосередковано спрямована на запобігання та протидію корупції в державі (і на рівні організації) задіяно низку органів влади (не лише суб'єктів антикорупційної інфраструктури). Таким чином, неналежне забезпечення АБ в органах публічної влади спотворює можливості держави в належному вигляді виконувати свої обов'язки, зокрема, нівелює спроможність держави бути гарантом АБ компанії (установи, організації).

Висновки. Підводячи підсумок викладеному, зазначимо, що сучасна держава є гарантом АБ компанії (установи, організації) в силу самої ідеї держави. Поряд із тим, у практичній дійсності не будь-яка держава може належним чином виконувати такі гарантійні обов'язки, приймаючи до уваги неналежний рівень толерантності до корупції серед професійних публічних службовців, дії (бездіяльність) та рішення яких впливають на функціонування держави у частині забезпечення правопорядку на підконтрольній їй території.

Список використаних джерел

1. Hladky V. V. Criminometric Analysis of Corruption Permissiveness and Conditions of Pricing in Corrupt Services. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2019. Vol. 26(2). P. 22–34.
2. Гладкий В. В. Альтернативний погляд на розуміння сутності ефекту корупції. *Теорія та практика сучасної юриспруденції* : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. (25 берез. 2018 р.). Харків : НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2018. С. 200–204.
3. Євграфова Є. П. Об'єктивність права: теоретико-прикладні засади : дис. ... д.ю.н : 12.00.01. Київ, 2016. 446 с.
4. Матвійчук А. В. Конституційні обов'язки держави: проблеми визначення поняття. *Конституційно-правові академічні студії*. 2018. № 1. С. 51–57.
5. Матвійчук А. В. Обов'язки держави як соціальний феномен. *Dictum factum*. 2018. № 1. С. 1–6.

СПІВВІДНЕСЕНІСТЬ ОБОВ'ЯЗКУ І СОВІСТІ

Валерія Сарана, здобувачка
Михайло Мурашкін, д. філос. н., професор
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Вступ. Означена тема є актуальною, адже існує чіткий взаємозв'язок понять обов'язок та совість у різних галузях чи сферах життя. В умовах сьогодення зовнішні чинники, такі як війна, криза чи навіть екологічні катастрофи, можуть вплинути на ментальне здоров'я людини та її власний вибір між обов'язком чи все ж таки совістю. З цього і постає проблема, як